

Energidepartementet

Sendt elektronisk

DERES REF.: 24/33

VÅR REF.: 333881

DATO: 27. mars 2024

Høring om EUs fornybardirektiv frå 18. oktober 2023

1 Innledning

Advokatforeningens tillitsvalgte advokater utfører et omfattende frivillig og ulønnet arbeid for å ivareta rettsstaten, rettsikkerheten og menneskerettighetene. En del av dette arbeidet består i å utarbeide høringsuttalelser.

Advokatforeningens høringsarbeid er organisert i 27 lovutvalg og 13 faste utvalg, oppdelt etter særskilte rettsområder og rettslige interesseområder. Om lag hundre høringsuttalelser utarbeides av Advokatforeningens tillitsvalgte advokater hvert år.

Alle våre høringsuttalelser er forfattet av advokater med ekspertise innenfor det rettsområdet som lovforslaget gjelder. En ekspertise som ikke er hentet kun fra juridisk teori, men fra advokatenes praktiske erfaring med å bistå sine klienter – i den norske rettsstatens hverdag. Denne høringsuttalelsen er skrevet ut fra Advokatforeningens ønske om å bidra til gode lovgivningsprosesser, og gode lover.

2 Sakens bakgrunn

Vi viser til høringen til Energidepartementet publisert den 26. januar 2024, med høringsfrist den 29. mars 2024. Høringen gjelder EUs fornybardirektiv 2023/2413/EU.

Denne høringsuttalelsen er i hovedsak utarbeidet av Advokatforeningens lovutvalg for klima, miljø og bærekraft. Lovutvalget består av Arne Oftedal (leder), Einar Bratteng, Cathrine Hambro, Liv Monica Stubholt, Camilla Meland Madsen, Lars Ole Sikkeland og Tina Storsletten Nordstrøm, som alle har lang erfaring og god kompetanse innenfor det aktuelle rettsområdet.

3 Advokatforeningens kommentarer

Dersom Norge og andre land skal nå klimamålene som har blitt satt blant annet i tråd med Parisavtalen, er det utvilsomt nødvendig å øke andelen fornybar energi i den totale energimiksen. Samtidig vil en ren økning i fornybar energiproduksjon, særlig om den kommer i tillegg til eksisterende energiproduksjon, kunne bidra

negativt til den naturkrise vi også står i. Som påpekt av Klimautvalget 2050 (NOU 2023:25) står klima- og naturkrise i en sammenheng som gjør at man ikke kan løse den ene krisen uten å samtidig løse den andre.

Både klima- og naturkrise er globale kriser som treffer alle land. Likevel er ikke utfordringene og dermed løsningen på krisene nødvendigvis de samme i alle land. Fornybardirektivet peker i fortalen på en rekke hindringer for å øke EUs fornybare andel. En hovedbekymring er «complex and lengthy administrative permitting and grid-connection procedures established at national or regional level», se fortalen pkt. 24. For å effektivisere søknadsprosessene legger direktivet blant annet opp til å etablere såkalte «renewable acceleration areas». Prosjekter som etableres i slike områder skal «benefit from a presumption of not having significant effects on the environment» (fortalen pkt. 33) og vil normalt ikke behøve å utarbeide prosjektspesifikk konsekvensutredning.

Advokatforeningen peker på at Norges energimiks allerede overgår det målet EU har satt seg for 2030 (som er 42,5 %). Samtidig er Advokatforeningen bekymret for at fornybardirektivets løsning med «renewable acceleration areas» ikke løser Norges utfordringer med å øke den fornybare andelen ytterligere. Samtidig kan det bidra til å forverre naturkrise ved nedbygging av enda mer natur.

Advokatforeningen støtter på generelt grunnlag at søknadsprosesser for etablering av fornybar energi forenkles og effektiviseres. Dette gjelder særlig i såkalte grå områder hvor naturverdiene allerede er ødelagt. Advokatforeningen støtter imidlertid ikke å legge opp til ordninger med reduserte krav til konsekvensutredning for prosjekter som bygges ut i natur. Advokatforeningen mener det vil kunne gjøre «vondt verre» i forhold til de utfordringene verden står ovenfor.

4 Avslutning

Advokatforeningen er opptatt av at norsk lovgivning skal være kunnskapsbasert, effektiv og tilpasset våre lokale forhold. Regjeringen oppfordres derfor til å vurdere hvorvidt konteksten i Norge tilsier andre tiltak enn de direktivet foreskriver for å oppnå formål om økt fornybarandel i energimiksen. Dette vil være med på å sikre at energiomstillingen reelt sett bidrar til å løse de krisene vi står i, og ikke kun blir grønn i navnet.

Jon Wessel-Aas
leder

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær

SAKSBEHANDLER: Hedda Emilie Berntsen